

บทคัดย่อ

- ชื่อรายงานการวิจัย :** รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ผู้วิจัย :** รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยกนิษฐ์ โชติวนิช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยา พร้อมพรม
อาจารย์อตุลเดช ต้นแก้ว
- หน่วยงาน :** หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์
คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ปีที่ทำการวิจัย :** 2557

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยเปรียบเทียบ จากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 : 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 แห่ง โดยสุ่มอย่างง่าย ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยได้ตรวจสอบความตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายประชากรจริงจากสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 30 ฉบับ เพื่อทดสอบหาความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามจากสหกรณ์การเกษตรทั้งหมดจำนวน 250 คน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กมากที่สุด มีตำแหน่งเป็นกรรมการ เป็นเพศชาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ และด้านการมีความรู้ ตามลำดับ

ABSTRACT

- Research Title** : The Sufficiency Economic-Based Management Model of Agricultural Cooperatives that Strengthen the Economic Situation
- Author** : Associate Professor Dr.Piyakanit Chotivanich
Assistant Professor Nittaya ProamProm
Mr. Adunyadet Tankaeo
- Organization** : Bachelor of Business Administration Program in Human Resource Management, Faculty of Business and Management, Ubon Ratchathani Rajabhat University
- Year** : 2014

This objective of this Study is to research the management method of the agricultural-cooperative that enhance the economy as per the The King's Bhumibhol's Philosophy of Sufficiency Economy. The data of this study is randomly sampling from 250 Co-operatives in the lower Northeastern Region, by comparing from the Krejcie and Morgan Table (1970 : 607 - 608) The tools of this study is the survey from 5 levels of scale ratio in which the contents has been monitored by 5 experts, and then tested with 30 sampling groups that has the qualifications similar to those real sampling agricultural-cooperatives from Amnatcharoen Province, in order to find the confidence value. And the result from these tools is equal to .95. The statistic tools used for analyzing the data are percentage, average means, and standard deviant.

The Study's findings are:

The agricultural co-operative surveys' results of the analysis from 250 surveyors, categorized from the general data, most of the co-operatives are in the small size, the surveyors are male committees, with the age of 51 years old or above, bachelor degrees graduates and they are Ubon Ratchathani Province Habitants. The Agricultural-Cooperatives' management modes that enhance the economy strength as per the King Bhumibhol's Philosophy of Sufficiency Economy,

(5)

averagely in high level as a whole picture, however, once considering in each categories, from the most to the least means consecutively, will be as followings; moral side, preventive side, rational side, budget saving side, and knowledge side.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี ทองประเสริฐ คณบดีคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ ที่ให้ความสนับสนุนในทุกรูปแบบจนกระทั่งงานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยจนกระทั่งงานวิจัยชิ้นนี้ประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งให้สนับสนุน ส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน แก่ผู้วิจัยจนการดำเนินการวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณนายศานิต แสวานี สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี นางนารี พงษ์อนันต์ นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญพิเศษ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองศาสตราจารย์ปิยนันท์ โชติวณิช และคณะ

มิถุนายน 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(11)
สัญลักษณ์และคำย่อ.....	(12)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	6
บทที่ 2 ผลงานวิจัยและงานเขียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	10
สหกรณ์การเกษตร	11
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	33
รูปแบบการบริหารจัดการ.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การเผยแพร่ข้อมูล	79

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	80
ลำดับการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการวิจัย	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	129
สรุปผลการวิจัย	129
อภิปรายผล	134
ข้อเสนอแนะ.....	137
บรรณานุกรม.....	140
ภาคผนวก	144
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	145
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	146
ภาคผนวก ค หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	158
ภาคผนวก ง ใบลงทะเบียน โครงการขยายผลการศึกษาและถ่ายทอดนวัตกรรมโดยการจั ด อบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์ การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงและหนังสือรับรองการเผยแพร่ผลการวิจัย.....	184
ภาคผนวก จ บทความงานวิจัย.....	248
ประวัติผู้ทำรายงานการวิจัย	264

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากสหกรณ์การเกษตรที่ให้ข้อมูล	81
4.2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากสหกรณ์การเกษตรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพืชเศรษฐกิจที่สหกรณ์การเกษตรของตนเองให้การสนับสนุน	83
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ	84
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล	86
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	88
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้	90
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรม	92
4.8 สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	94
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารสหกรณ์	95

ตารางที่	หน้า
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการบริหารจัดการ สหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ด้านการบริหารพนักงาน	98
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการบริหารจัดการ สหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ด้านการบริหารสมาชิกสหกรณ์	100
4.12 สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นจริงของรูปแบบการบริหาร จัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง จำแนกตามการบริหาร	103
4.13 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผลการประเมิน โครงการขยาย ผลการศึกษาและถ่ายทอดนวัตกรรมโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	126
4.14 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจจากการเข้าร่วมโครงการขยายผลการศึกษาและ ถ่ายทอดนวัตกรรมโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหาร จัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	126
4.15 สรุปผลการประเมินประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการขยายผลการศึกษาและถ่ายทอด นวัตกรรมโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการ สหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	127
4.16 จำนวนและร้อยละข้อมูลความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามจาก สหกรณ์การเกษตรที่ให้ข้อมูล	128

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิด.....	6
2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร	21

สัญลักษณ์และคำย่อ

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในงานวิจัยดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน